

حاشیه‌های خاکستری کرمان

گروه استان‌ها | حاشیه‌نشینی در کرمان دیگر یک پدیده حاشیه‌ای نیست، بلکه این روزها به مسئله‌ای بزرگ برای مدیریت شهری و استانی تبدیل شده است.

در حال حاضر هزاران هکتار از اطراف شهر زیر بار ساخت‌وسازهای بی‌ضابطه رفته و جمعیت برخی مناطق طی کمتر از یک دهه چند برابر شده و حالا برای حل بخشی از مشکلات، نسخه الحاق این مناطق به شهر روی میز قرار گرفته است؛ نسخه‌ای که اگرچه ممکن است خدمات‌رسانی را آسان‌تر کند، اما این پرسش جدی را پیش روی مسئولان قرار می‌دهد که چرا سیاست‌هایی که قرار بود حاشیه‌نشینی را مهار کنند، نتوانسته‌اند جلو گسترش آن را بگیرند؟

بر اساس اطلاعات شرکت بازآفرینی شهری ایران حدود ۶ هزار هکتار از مساحت کرمان درگیر حاشیه‌نشینی است؛ رقمی قابل تأمل که این شهر را از نظر وسعت سکونتگاه‌های غیررسمی در صدر شهرهای کشور قرار می‌دهد و در همین راستا جمعیت حاشیه‌نشین استان نیز حدود ۱۳۳ هزار و ۸۴۸ نفر اعلام شده است.

اما نگران‌کننده‌تر از خود این ارقام، سرعت رشد جمعیت در برخی مناطق مانند «الله‌آباد» است که در سرشماری سال ۱۳۹۵ حدود ۹ هزار و ۶۰۰ نفر جمعیت داشت اما امروز بنا بر برآورد‌های محلی به ۲۸ تا ۳۰ هزار نفر رسیده است.

جمعیت شرف‌آباد نیز از حدود ۱۱ هزار و ۵۰۰ نفر به ۲۷ تا ۲۸ هزار نفر و سعیدی از ۹ هزار و ۵۰۰ نفر به بیش از ۲۵ هزار نفر افزایش یافته است.

■ آمار‌ها از واقعیت عقب می‌مانند

بنا بر گفته حسین خنجری، فرماندار کرمان بسیاری از روستاهای پیرامون شهر همچنان بر اساس آمار سرشماری سال ۱۳۹۵ بودجه و سرانه خدماتی دریافت می‌کنند؛ در حالی که جمعیت آن‌ها با آمار آن سال فاصله چشمگیری دارد.

این یعنی ممکن است هزاران نفر در مناطقی زندگی کنند که برای جمعیت بسیار کمتری برنامه‌ریزی شده است.

راهکار مدیر یت شهرستان در بخشی از این مناطق، تغییر وضعیت حقوقی و الحاق به شهر بوده است، چهارده معصوم، الله‌آباد و بخش‌هایی از سعیدی و شرف‌آباد به محدوده شهر کرمان اضافه شده‌اند تا امکان ارائه خدمات شهری به آن‌ها فراهم شود.

اما الحاق نباید به معنای پایان مسئولیت باشد؛ اگر قرار است با الحاق، آب، برق، گاز، راه و سایر خدمات به مردم برسد، تکلیف اشتغال، مسکن، کنترل ساخت‌وساز و جلوگیری از شکل‌گیری حاشیه‌های جدید چه می‌شود؟

■ آیا الحاق، حاشیه‌نشینی را بیشتر نمی‌کند؟

بنا بر گفته جامعه‌شناسان، الحاق در کوتاه‌مدت می‌تواند بخشی از مشکلات خدمات‌رسانی را حل کند، اما در بلندمدت ممکن است به سیاستی تشویقی برای توسعه حاشیه شهر تبدیل شود، ازاین‌رو نمی‌توان از کنار این هشدار، ساده گذشت. اگر هر بار که جمعیت به اطراف شهر مهاجرت کرد، راهکار نهایی الحاق و توسعه خدمات باشد، آیا پیام سیاست‌گذار ناخواسته این نخواهد بود که ساخت‌وساز و سکونت در حاشیه، دیر یا زود به رسمیت شناخته می‌شود؟

بنابراین پرسش اساسی فقط این نیست که «چه زمانی حاشیه‌ها را به شهر ملحق کنیم؟»؛ پرسش مهم‌تر این است که چه برنامه‌ای برای جلوگیری از تولید حاشیه‌های جدید داریم؟

کرمان امروز نیازمند پاسخ روشن مسئولان است؛ برنامه چند سال آینده برای کنترل حاشیه‌نشینی چیست؟ چه نهادی مسئول جلوگیری از ساخت‌وسازهای جدید در اراضی پیرامونی است؟ چرا آمار جمعیتی مناطق با تأخیر به‌روزرسانی می‌شود؟ برای بازگرداندن رونق اقتصادی به روستاهای مهاجرفرست چه اقدامی شده است؟ و مهم‌تر از همه، اگر الحاق راه‌حل است، تضمین جلوگیری از تکرار همین مسئله در بیرون از مرزهای جدید شهر چیست؟

جدول ۹۵۳۷

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

قیمت مرکبات را چه عاملی تعیین می‌کند؛ هزینه تولید، بازار، صادرات یا تصمیم‌های تنظیم بازار؟

مرکبات مازندران؛ محصول روی درخت، قیمت روی کاغذ

در حالی که هزینه‌های تولید، افزایش داشته اما قیمت خرید نارنگی از باغداران مازندرانی ۲۰ هزار تومان از قیمت سال گذشته کمتر است

زنچیره تولید و تعیین قیمت بر مبنای هزینه واقعی محصول تأکید و اظهار کرد: شرایط بین‌المللی و تحولات منطقه‌ای موجب شده روند صادرات، جابه‌جایی ارز و مبادلات تجاری با دشواری‌هایی همراه باشد و نمی‌توان بازار صادراتی را مانند شرایط عادی، قطعی و پایدار فرض کرد.

اسدالله تیموری گفت: با وجود خسارت‌های ناشی از سیل و تگرگ، میزان تولید قابل توجه است و در صورت لحاظ نکردن این خسارت‌ها، با مازاد محصول مواجه‌ه‌ایم بود؛ بنابراین تحلیل دقیق بازار داخلی و برنامه‌ریزی برای نحوه عرضه باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد.

اگر صادرات با اختلال مواجه شود، فشار عرضه به بازار داخلی افزایش پیدای می‌کند و نخستین حلقه‌ای که با این فشار مواجه می‌شود، باغدار است.

■ فاصله قیمت؛ از باغ تا بازار

برداشت نارنگی از یکم مهر در مازندران آغاز شده و پیش‌بینی می‌شود امسال ۵۰۰ هزار تن نارنگی از باغ‌های مرکبات استان برداشت شود. بر اساس گزارش ستاد تنظیم بازار مازندران و با اعلام مهدی یونسی رستمی، استاندار مازندران قیمت نارنگی برای مصرف‌کننده در هر کیلوگرم ۷۰ هزار تومان و نارنگی درجه

بره‌وز اسکندرنیا، سرپرست فرمانداری ساری در بازدید از یکی از مراکز بسته‌بندی مرکبات در محور خزرآباد ساری گفت: با دستور استاندارد مازندران، موضوع صادرات مرکبات با جدیت دنبال می‌شود و ظرفیت حمل و نقل دریایی نیز برای پشتیبانی از صادرات این محصولات در نظر گرفته شده است.

از طرفی رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران با اشاره به افزایش تولید مرکبات در سال جاری، بر ضرورت مدیریت

■ باغدار؛ نخستین حلقه زیر فشار بازار

به‌روز اسکندرنیا، سرپرست فرمانداری ساری در بازدید از یکی از مراکز بسته‌بندی مرکبات در محور خزرآباد ساری گفت: با دستور استاندارد مازندران، موضوع صادرات مرکبات با جدیت دنبال می‌شود و ظرفیت حمل و نقل دریایی نیز برای پشتیبانی از صادرات این محصولات در نظر گرفته شده است.

از طرفی رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران با اشاره به افزایش تولید مرکبات در سال جاری، بر ضرورت مدیریت

ترانزیت

ترانزیت خودرو در بندر سیریک از مرز ۱۰هزار دستگاه گذشت

زیرساخت‌ها و مشارکت بخش خصوصی تصریح کرد: پیشرفت فیزیکی طرح‌های سرمایه‌گذاری در بندر سیریک به ۶۰ درصد رسیده است.

وی خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین اقدام‌های عمرانی اخیر، آماده‌سازی و ساخت محوطه استقرار خودروهای ترانزیتی به وسعت ۱۳ هزار مترمربع است که با هدف سرعت‌بخشی به فرایند پهلوگیری، تخلیه و بارگیری به بهره‌برداری نزدیک می‌شود.

سرپرست اداره کل بنادر و دریانوردی هرمزگان تأکید کرد: بهبود رویه‌های گمرکی، تسهیل فرایند تخلیه و بارگیری و سرعت‌بخشی به خدمات بندری و دریایی، نمودارهای

خاطرنشان کرد: با تلاش‌های شبانه‌روزی کارکنان این اداره و هم‌افزایی مؤثر بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران، شاخص‌های عملکردی بندر سیریک افزایش چشمگیری داشته و در نیمه نخست سال جاری، حجم عملیات تخلیه و بارگیری کالا با جهش بیش از ۲۵۰ درصدی همراه شد. سرپرست اداره کل بنادر و دریانوردی هرمزگان به حضور فعال ناوگان کشتیرانی اشاره کرد و گفت: در حال حاضر حدود ۱۰ شرکت خطوط کشتیرانی عملیات جابه‌جایی، بارگیری و انتقال کالا را در این بندر پشتیبانی می‌کنند که نقش مهمی در ارتقای توان لجستیکی منطقه داشته‌اند.

محمدحسینی تختی همچنین با تأکید بر روند توسعه

سرپرست اداره کل بنادر و دریانوردی هرمزگان گفت: ترانزیت خودرو از ابتدای سال جاری تاکنون، با ثبت رکوردی تازه، از مرز ۱۰هزار دستگاه عبور کرد.

به گزارش ایرنا، حمیدرضا محمدحسینی تختی روز یکشنبه در بازدید از بندر تجاری سیریک با اشاره به رونق ترانزیت خودرو در این بندر ساحلی افزود: با تمهیدات اجرا شده، رکورد ترانزیت بیش از ۱۰ هزار دستگاه خودرو در بندر سیریک به ثبت رسید که نشان‌دهنده ظرفیت‌های روبه گسترش و جایگاه راهبردی این بندر در زنجیره تجارت دریایی است.

وی با تشریح آخرین وضعیت عملکردی در بندر سیریک

ممتاز با قیمت ۱۵۰هزار تومان تعیین شده است و مسئولان هدف از این قیمت‌گذاری را ایجاد تعادل در بازار، حفظ قدرت خرید مردم و تأمین سود عادلانه برای باغداران عنوان کرده‌اند.

بر اساس گزارش‌های منتشره باغداران می‌گویند امسال هزینه تولید مرکبات نسبت به سال گذشته سه تا چهار برابر افزایش یافته است، قیمت کود شیمیایی از کیلویی ۱۵۰ به ۶۵۰ هزار تومان، روغن ولک ۲۰ لیتری از یک میلیون و ۷۵۰ هزار تومان سال گذشته به ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده و قیمت انواع سموم به‌خصوص کنه‌کش و همچنین انواع محلول پاشی برای مقابله با مگس میوه تا سه برابر بیشتر شده است.

براساس گزارش‌های میدانی نیز هم اکنون هر کیلوگرم نارنگی از گونه‌های موسوم به ژاپنی زودرس که یکی از ۱۰ گونه مختلف مرکبات در بازارهای خرده‌فروش استان است ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان سر باغ خرید و فروش می‌شود، قیمتی که با وجود گرانی نهاده‌های مورد نیاز از جمله سموم، جعبه و دستمزد کارگران، نسبت به مدت مشابه سال گذشته در هر کیلوگرم تا ۲۰ هزار تومان پایین‌تر است.

در حالی که هزینه‌های تولید مرکبات طی یک سال گذشته افزایش چشمگیری داشته، قیمت نارنگی در زمان خرید از باغدار همچنان پایین است. افزایش هزینه کود و سم، دستمزد کارگران، آبیاری، حمل و نقل و سایر هزینه‌های باغداری، هزینه تمام‌شده محصول را بالا برده، اما این افزایش هزینه‌ها در قیمت خرید سرزمین جبران نشده است.

این رقم وقتی در کنار قیمت‌های تعیین شده برای بازار قرار می‌گیرد، فاصله قابل توجهی را نشان می‌دهد؛ چراکه قیمت مصرف‌کننده برای نارنگی از حدود ۷۰ هزار تومان تعیین شده و برای محصول ممتاز به ۱۵۰ هزار تومان نیز می‌رسد. به بیان دیگر، محصولی که باغدار با تحمل هزینه و ریسک تولید با قیمتی کمتر از ۴۰ هزار تومان واگذار می‌کند، در ادامه زنجیره با قیمت بسیار بالاتری به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

مسئله اصلی برای باغدار، فقط پایین بودن قیمت خرید نیست؛ بلکه مشخص نبودن محل شکل‌گیری این فاصله قیمتی است. وقتی میان قیمت سر باغ و قیمت مصرف‌کننده ده‌ها هزار تومان اختلاف وجود دارد، باید مشخص شود چه میزان از این فاصله مربوط به هزینه‌های واقعی سورت، بسته‌بندی، حمل و توزیع است و چه میزان به سهم واسطه‌ها و حلقه‌های تجاری زنجیره اختصاص پیدا می‌کند؛ موضوعی که در فصل برداشت مرکبات، بار دیگر ضرورت شفاف شدن مسیر قیمت از باغ تا بازار را مطرح کرده است.

■ باغدار در انتظار یک بازار قابل پیش‌بینی

با این حال، تجربه سال‌های گذشته نشان داده اعلام قیمت، پایان ماجرا نیست. آنچه برای باغدار اهمیت دارد، قیمت واقعی معامله در زمان برداشت است؛ نه صرفاً عددی که در جلسات تنظیم بازار روی کاغذ تعیین می‌شود.

مرکبات مازندران امروز فقط با یک مسئله اقتصادی روبه‌رو نیست؛ مسئله، اعتماد باغدار به بازار است. باغداری که نمی‌داند محصولش را چه زمانی برداشت کند، به چه قیمتی بفروشد و آیا صادرات در زمان برداشت برقرار خواهد بود یا نه، نمی‌تواند برای تولید سال آینده تصمیم مطمئنی بگیرد.

اگر قرار است مازندران همچنان یکی از قطب‌های تولید مرکبات کشور باشد، پرسش اصلی دیگر نباید فقط این باشد که قیمت مرکبات چقدر باشد، بلکه باید پرسید چه سازوکاری لازم است تا باغدار پیش از برداشت، بازار محصولش را بشناسد و مجبور نباشد هر سال در زمان برداشت، منتظر تصمیم ستاد تنظیم بازار بماند. این همان حلقه‌ای است که در زنجیره مرکبات مازندران هنوز جای آن خالی است؛ بازاری که پیش از رسیدن محصول به دست باغدار، تکلیفش روشن باشد.

عملکردی بندر سیریک را مثبت کرده و افق روشنی از شکوفایی اقتصادی و رونق بازرگانی این بندر تجاری در جنوب کشور را رقم زده است.

طراح: محمد رضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

– مژه دهان جمع کن – شیر درنده است و از القاب مولای متقیان امام علی(ع) ۱۴. خیال انگیز – پیامبران – یگانه ۱۵. خواننده جوان موسیقی پاپ کشورمان و خالق «بهار شیراز»- کل سرخ

حل جدول

۹۱		۳	۵	۴	۳	۳	۱	۴	۸	۴	۴	۱	۴	
۸۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۷۱	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۶۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۵۱	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۴۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۳۱	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۲۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۱۱	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۹۲	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴
۸۲	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۷۲	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۶۲	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۵۲	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۴۲	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۳۲	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۲۲	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۱۲	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۱۲	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۱۳	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳
۱۴	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
۱۵	۴	۱	۱	۲	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳	۱	۴	۳

وطنی – تأمین‌کننده ملزومات اداری

■ عمودی

۱. عزیز عرب – چهارمین پسر تیمور گورکانی که پادشاهی هنر پرور

و ادب دوست بود ۲. دیکتاتور خون‌ریز سابق عراق – واحد مسافت

دریایی – از فرآورده‌های پروتئینی ۳. پسوند شباهت – بطری

پلاستیکی- بچه گوسفند – پیروی کردن ۴. نام کوچک «ماتئوس»

بازیکن سال‌های قبل تیم ملی فوتبال آلمان- کم کردن- عیب و ننگ

۵. ویتامین انعقاد خون – کولاه – ماه دوم ۶. از درجه‌داران ارشد

ارتشی بالاتر از سرهنگ – دفترچه درسی دانشجو- کافی ۷. آسمان –

برآمدگی طبیعی در یک استخوان – پخش‌کننده ۸. سازمان جهانی

حمل‌ونقل هوایی – از سدهای تأمین‌کننده آب شرب تهران – خودرو

جنگی ۹. سیاره ناهید – کناره‌ها- دارو ۱۰. ناپیدا – گاز مرداب- عمدی

۱۱. گلی زیبا که دارای دو گونه پیر و جوان است- کارکنان یک اداره

– گونه برجسته ۱۲. بقه آهاری – از زل آن برای حالت دادن به مو

استفاده می‌شود – چراغ نفتی خوراک‌پزی ۱۳. با تاج‌بره – طلایی رنگ